

سۇئال

زەمزمە سۇيىنىڭ باشقا سۇلاردىن نېمە پەرقى ۋە قانداق ئارتۇقچىلىقى بار؟ نېمە ئۈچۈن مۇسۇلمانلار زەمزمە سۇيىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمىز.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا مەنسۇپتۇر.

ئىمام ئىبنى قەييۇم جەۋزىيە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "زەمزمە سۇيى ئىنسانلارنىڭ قارىشىدا ئەڭ كاتتا، قەدىر- قىممەتلىك ھەممە تەلپۈنىدىغان، زېمىندىكى بارلىق سۇلارنىڭ ئەۋزىلىدۇر. ئۇ جەبرائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ قاننى بىلەن كولانغان، ئاللاھ تائالا ئىسمائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ ئۇسسۇزلۇقىنى قاندۇرغان سۇدۇر".

سەھىھ مۇسلىمدا بايان قىلىنغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئەبۇ زەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بىلەن تۇنجى قېتىم كۆرۈشكەندە، «ئۇ كىشى كەبى بىلەن كەبىنىڭ يوپۇقى ئارىسىدا يوشۇرۇنۇپ كېچە- كۈندۈزنى ئۆتكۈزگەن ئېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇنىڭدىن: قاچاندىن بىرى سەن بۇ يەردە؟ دەپ سورىۋىدى، ئەبۇ زەر: ئوتتۇز كېچە- كۈندۈز بولدى دەپ جاۋاب بەردى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: ساڭا كىم يېمەك- ئىچمەك يەتكۈزۈپ بەردى؟، دەپ سورىغاندا، ئەبۇ زەر: ماڭا يېمەك- ئىچمەك يەتكۈزۈپ بېرىدىغان بىر كىشى يوق، مەن پەقەت زەمزمە سۇيى ئىچتىم، سەمىرىپ كەتتىم، ھېچقانداق ئاچلىق ۋە ئاجىزلىقنى ھېس قىلمىدىم دېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: شۇبھىسىزكى، زەمزمە سۇيى بەرىكەتلىك سۇدۇر، ئۇ تائامنى مەقسەت قىلغۇچىنىڭ تائامىدۇر» دېدى. [مۇسلىم رىۋايىتى].

ئىمام مۇسلىمدىن باشقا ھەدىسشۇناس ئالىملار: «شىپالىق تەلەپ قىلغۇچىنىڭ شىپاسىدۇر» دېگەن سۆزنى زىيادە كەلتۈردى. [بەززار 1171-1172 – نومۇرلۇق ھەدىستە، تەبرانى 295- نومۇرلۇق ھەدىستە، ئىبنى ماجە ھەج پائالىيەتلىرىدە 3062- نومۇرلۇق جابىر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ: زەمزمە سۇيى نېمىنى مەقسەت قىلىپ ئىچسە، شۇنىڭ ئۈچۈن بولىدۇ دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ.

ئىلگىرىكى سەلەپ ئالىملىرى ۋە ئۆلىمالارمۇ بۇ ھەدىسكە ئەمەل قىلغان. تابىئىنلاردىن بولغان مەشھۇر ئالىم ئابدۇللاھ ئىبنى مۇبارەك ھەج قىلغان ۋاقىتتا زەمزمە قۇدۇقىغا كېلىپ زەمزمەنى قولىغا ئېلىپ تۇرۇپ: ئى ئاللاھ! ئىبنى ئەبى مەۋالى بىزگە مۇھەممەد ئىبنى مۇنكەدىردىن، ئۇ جابىر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «زەمزمە سۇيى

ئېمىنى مەقسەت قىلىپ ئىچسە، شۇنىڭ ئۈچۈن بولىدۇ» دېگەن، مەن بۇنى قىيامەت كۈنىدىكى ئۇسسۇزلۇقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئىچمەن دەپ تۇرۇپ ئىچكەن. [ئېمىنى ئەبى مەۋالى ئىشەنچلىك كىشى بولۇپ بۇ ھەدىس ھەسەن ھەدىس دېيىلىدۇ].

ئىمام ئىبنى قەييۇم رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: ھەقىقەتەن مەن ۋە مەندىن باشقا كىشىلەر زەمزم سۈيى بىلەن شىپالىق تەلەپ قىلىپ ئىچىپ ئىشلارنى كۆردۈك، مەنمۇ ئاللاھنىڭ ئىزى بىلەن بىر قانچە كېسەللىكتىن شىپا تاپتىم. ئون بەش كۈن ياكى ئۇنىڭدىنمۇ كۆپرەك ۋاقىت پەقەت زەمزم سۈيى بىلەن غىزالانغان نۇرغۇن كىشىلەرنى كۆردۈم، ئۇلار ھېچ قانداق ئاچلىق ۋە ھارغىنلىق ھېس قىلماستىن كىشىلەر بىلەن بىرلىكتە كەبىنى تاۋاپ قىلىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ بىرى ماڭا: مەن بەزى قىرىق كۈنگىچە زەمزم بىلەنلا غىزالاندىم، بۇنىڭ قۇۋۋىتىگە روزا تۇتتۇم، كەبىنى تاۋاپ قىلدىم ھەتتا ئايالىم بىلەنمۇ بىرگە بولىدۇم دېگەن. [زادۇل مىئاد 4- توم 319-320 بەتلەرگە مۇراجىئەت قىلىنسۇن].

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "زەمزم سۈيىنىڭ سەۋەبى بىلەن ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان نەرسىنىڭ ھاسىل بولىشىنى ياقىتىدىغان كىشى زەمزم سۈيىدىن قورسىقى توغۇدەك ئىچىشى كېرەك، چۈنكى بۇ ئەڭ ياخشى سۇدۇر". بىر ھەدىستە مۇنداق بايان قىلىنغان: **«مۆمىن بىلەن مۇناپىقنىڭ ئارىسىدىكى پەرق زەمزم سۈيىنى قانغۇدەك ئىچىشتۇر»**. [بۇ ھەدىسنى ئىمام ئىبنى ماجە ھەج پائالىيەتلىرىدە 1017-ھەدىستە، ھاكىم 1-توم 472 ھەدىستە، ئىمام بۇسەيرى: بۇ ھەدىسنىڭ ئىسنادى سەھىھ ۋە بايان قىلغۇچىلىرى ئىشەنچلىك دېگەن].

زەمزم سۈيى پەقەت تاتلىق سۇ بولماستىن بەلكى ئازراق تۇزلۇققا مايىل سۇ. مۆمىن ئىنسان تۇزلۇققا مايىل بولغان بۇ سۇنى پەقەت ئۇنىڭدىكى بەرىكەتكە ئىشەنچ قىلىپ ئىچىدۇ، مۇسۇلماننىڭ بۇ سۇنى قانغۇدەك ئىچىشى، ئۇنىڭ بۇ سۇغا بولغان ئىشەنچ-ئىمانىنى دەلىللىدۇر. (شەرھى مۇمتىئاملىق ئەسەر 7-تومى 377-378-379- بەتلەرگە مۇراجىئەت قىلىنسۇن).

ئاللاھ تائالا بۇ سۇنى ئىچكەن ۋاقتىدا ئىبادەت مەقسەت قىلىنىدىغان، تاتلىقلىقى ئۇنۇتۇلمايدىغان دەرىجىدە تاتلىق قىلمىدى، ئەمما بۇ سۇنىڭ تەمى ھەرقانداق سۇدىن ياخشى.

ئاللاھ تائالادىن ھەممەيلەننى قىيامەت كۈنى ئۇسسۇزلۇقتا تەشنا بولغاندا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ كەۋسەر بۇلىقىدىن سۇغۇرىشىنى سورايمىز.

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشىنى بىلگۈچىدۇر.